

„File de letopiseș” de Dumitru Bughici

Conducând orchestra Radioteleviziunii, Olaf Koch, dirijor principal al orchestrei simfonice din Halle, a prezentat, în primă audiție *File de letopiseș* de Dumitru Bughici. Însuși titlul me-a orientat atenția, într-o oarecare măsură, către conținutul lucrării ascultate, o lucrare evident cu caracter programatic.

— *Cum ați conceput această succesiune de adevărate tablouri muzicale?*

Legat puternic de Iași, locul meu de baștină, am urmărit să redau unele sentimente, amintiri și gânduri, sugerate de viața care a clocotit și clocotește cu putere în capitala Moldovei.

Subliniind caracterul unitar, românesc al lucrării, aș evidenția bitematismul Preludiului, bitematismul care domină, după cât mi se pare, întreaga lucrare.

Este exact, cu precizarea că prima temă este de construcție personală, în vreme ce tema a doua, expusă de corn, este o frîntură de doină moldovenească.

În primul tablou intitulat Din vremuri de demult un Larghetto, am deslușit o evocare a vremurilor de odinioară. Este un tutti orchestral care apare mai întâi ca un murmur ce crește, se apropie, apoi se îndepărtează, se potolește.

Pare într-adevăr o poveste de demult. Dar ce reprezintă Freamătul Copoului?

Ca să vorbesc imagistic, am căutat să figurez un joc de copii, folosind în acest scop instrumente de culoare și îndeosebi, cum era firesc, pe cele de percuție.

Mișcarea are multă viață ritmică și sugerează realmente un joc de copii. Dar la un moment dat se aud la celestă și vibrafon ecouri din Hora Unirii. Semnificația acestora?

Ele evocă ceasul de la Palatul ieșean care redă fragmente din *Hora Unirii*. Semnificația acestora e mai profundă. Am intenționat să sugerez nu numai unirea ce domnește azi între toți cetățenii ce locuiesc pe pământul românesc.

În mișcarea succedentă, Îndîrjirea Nicolinei — pe care îmi îngădui să vă spun că aș fi denumit-o „Îndîrjirea de la Nicolina” răzbat accente de luptă. Este un Allegro în care se aud frînturi din Internaționala.

Am înțeles să evoc lupta dîrză din anii 1932—1933 a muncitorilor ceferiști de la atelierele Nicolina.

Urmează apoi o mișcare moderato pe care chiar ați intitulat-o Răstimp de liniște. Am recunoscut din nou cele două teme inițiale precum și un fragment de dans popular.

Această mișcare este construită în formă de *rondo*. Fragmentul dansant despre care vorbiți este din jocul moldovenesc denumit *Butoiul*.

În tabloul intitulat Să nu se mai repete, v-ați referit, desigur, la ororile războiului. Am aflat această mișcare mai complexă, recunoscînd în acel Furioso inițial o atmosferă de groază.

M-am referit, evident, la război în genere, cu toate ororile lui. Este un *crescendo* care se înalță furtunos către un imens *fortissimo* la care participă toată orchestra; un adevărat haos în care muzica are un caracter pe alocuri aleatoric. Apoi o pauză în care clopotele de la palat bat în liniște iar corzile epiloghează dureros, în surdina, asupra cataclismului care a zguduit omenirea.

În ultima parte, Iașul de ieri și de azi, am recunoscut ca o însumare a tuturor elementelor tematice din celelalte părți — ceea ce conferă lucrării, evident, un caracter ciclic.

Am căutat să redau în sonorități bogate și într-o suprapunere tematică, în care tema inițială revine la sfîrșit ca o apoteoză, Iașul, cu eterna lui viață, cu viața-i înfloritoare de azi.

Îmi exprim cu acest prilej cele mai bune aprecieri despre arta dirijorului Olaf Koch, muzician distinct și de o remarcabilă pregătire profesională, care și-a apropiat cu mult interes o lucrare nouă pe care a condus-o cu pătrunderea structurii sale intime, redînd-o apoi în chip foarte explicit ascultătorilor care au primit-o călduros.

Aceleași bune cuvinte și despre prezentarea în-suflețită și competentă a Simfoniei a III-a, „Eroica” de Beethoven, precum și despre chipul în care a acompaniat-o pe talentata solistă, Cornelia Vasile în Concertul pentru vioară și orchestră de Paganini.

Mă raliez întru totul părerii dv.

Concertele Orchestrei „New Philharmonia” din Londra

Ca un preambul, ținem să relevăm la modul pozitiv „întorsătura” intervenită în activitatea de la A.R.I.A. care vădește, în stagiunea curentă, o incomparabilă grijă față de muzica ce ne-o favorizează. Ne referim îndeosebi la calitatea oaspeților solicitați. Un exemplu de marcă ni l-a oferit, indiscutabil, prezența în mijlocul nostru a orchestrei *The New Philharmonia* — succesoare demnă, de aproape un deceniu, a reputei orchestre *Philharmonia* dirijată, în trecut, de cei mai mari șefi ai baghetei: Richard Strauss, Toscanini, Klemperer, Karajan etc. Dar și actuala formație se bucură de atenția marilor nume ale baghetei iar pînă în anul trecut ilustrul Otto Klemperer, a fost primul dirijor și președintele ei onorific.

În două concerte succesive date la Sala Palatului, orchestra a reușit să cîștige sufragiile celor mai exigenți iubitori ai muzicii.

Atuurile Philharmoniei? Sînt mai multe. În primul rînd, vom releva clasa superioară a profesionalismului de care dă dovadă. Am urmărit soliștii precum și o seamă de membri ai formației în mici roluri ocazionale. Toți, excelenți instrumentiști. Este relevabilă, de asemenea, conștiințiozitatea cu care fiecare partidă instrumentală își împlinește, cu un profund sentiment al solidarității de grup, sarcinile asigurate. Și mai există, de asemenea, acel interes individual și colectiv față de realizarea cît mai